

Rezolvarea problemelor cu ajutorul metodelor de învățare

Obiective

Dezvoltarea sistemelor care învață singure. Algoritmi de învățare. Specificarea, proiectarea și implementarea sistemelor care învață singure cum să rezolve probleme de clasificare.

Aspecte teoretice

Proiectarea și dezvoltarea sistemelor care învață singure.

Algoritmi de învățare de tipul:

- *stochastic gradient descent*

-

Probleme abordate

1. Scurta prezentare a problemei
  - a. ce se da (input X , output Y , un input x_{nou}), ce se cere (funcția care transformă X în Y : $f(X) = Y$, astfel încât să poată fi calculat $y_{nou}=f(x_{nou})$)
  - b. ce poate fi X ? -->
    - i. o listă de valori numerice (regresie simplă) $X = (x_1)$, $x_1 = (x_{11}, x_{21}, \dots, x_{n1})$, unde n e nr de exemple de antrenare),
    - ii. vector cu mai multe dimensiuni de valori numerice (regresie multiplă): dacă avem 2 dimensiuni: $X = (x_1, x_2)$, $x_1 = (x_{11}, x_{21}, \dots, x_{n1})$, $x_2=(x_{12}, x_{22}, x_{32}, \dots, x_{n2})$, unde n e nr de exemple de antrenare
  - c. ce poate fi Y ? -->
    - i. o listă de etichete (pt un exemplu, trebuie prezis un singur output), $Y = (y_1)$, $y_1 = (y_{11}, y_{21}, \dots, y_{n1})$, unde n e nr de exemple de antrenare),
    - ii. vector cu mai multe dimensiuni de etichete: dacă avem 3 dimensiuni: $Y = (y_1, y_2, y_3)$, $y_1 = (y_{11}, y_{21}, \dots, y_{n1})$, $y_2=(y_{12}, y_{22}, y_{32}, \dots, y_{n2})$, $y_3 = (y_{13}, y_{23}, \dots, y_{n3})$, unde n e nr de exemple de antrenare (pt un exemplu, trebuie prezise mai multe (3) output-uri/etichete)
2. Metode de identificare a funcției f pt cazul în care f este funcție liniară, $X = (x_i)_{i=1,n}$, $x_i = (x_{i,1})$ - un exemplu are un singur atribut, $Y = (y_i)_{i=1,n}$, $y_i=(y_{i,1})$ - un exemplu are un singur output eticheta
  - a. gradient descent - regresie logistică

Presupunem tot un model liniar de clasificare

$$f(x) = a_0 + a_1 x_1 + a_2 x_2 + a_3 x_3 + \dots$$

Scopul este găsirea acelor coeficienți $a = (a_0, a_1, a_2, \dots)$ care maximizează probabilitatea clasificării corecte. Putem presupune că avem clasificare binară (clasa pozitivă și clasa negativă)

X sunt numere reale, deci $f(x)$ va fi un nr real. Putem asocia fiecărui exemplu x o probabilitate (probabilitatea ca exemplul curent să aparțină clasei pozitive):

$P_{poz}(x) = 1 / (1 + \exp(-x))$ - o funcție sigmoid (care este convexă, deci putem să îi găsim optimul global); dar putem alege și alta funcție care să modeleze probabilitatea

Fiind dat $P_{poz}(x)$, putem calcula probabilitatea ca un exemplu sa apartina clasei negative:
 $P_{neg}(x) = 1 - 1 / (1 + \exp(-x))$

Clasificarea va fi cu atat mai buna cu cat probabilitatile asociate tuturor exemplurilor (in numar de n) sunt mai apropiate de 1, adica putem maximiza

$$\begin{aligned} \max \prod_{i=1}^n P(x^i) &= \max \left(\prod_{i=1}^n P_{poz}(x^i) \prod_{i=1}^n P_{neg}(x^i) \right) \\ &= \max \left(\prod_{i=1}^n P_{poz}(x^i) \prod_{i=1}^n (1 - P_{poz}(x^i)) \right) \\ &= \min - \left(\prod_{i=1}^n P_{poz}(x^i) \prod_{i=1}^n (1 - P_{poz}(x^i)) \right) \\ &= \min - \left(\prod_{i=1}^n h(x^i) \prod_{i=1}^n (1 - h(x^i)) \right) \end{aligned}$$

Prin logaritizarea expresiei de mai sus, produsul se transforma in suma si se poate obtine expresia:

$$E = - \sum_{y^i=1 \text{ (clasa pozitiva)}} y^i \log(h(x^i)) - \sum_{y^i=0 \text{ (clasa negativa)}} (1 - y^i) \log(1 - h(x^i))$$

Pentru a se gasi punctul de optim al acestei expresii, trebuie calculate derivatele partiale (in functie de coeficientii $a_0, a_1, a_2, \dots$)

Se folosesc formulele de derivare:

$$'(\log(x)) = 1 / x$$

$$g(z) = 1 / (1 + \exp(-z)), g'(z) = \exp(-z) / (1 + \exp(-z))^2 = 1 / (1 + \exp(-z)) * (1 - 1 / (1 + \exp(-z))) = g(z) * (1 - g(z))$$

$$f(x) = a_0 + a_1 x_1 + a_2 x_2 + \dots$$

$$\delta f / \delta a_0 = 1$$

$$\delta f / \delta a_1 = x_1$$

$$\delta f / \delta a_2 = x_2$$

$$h(x) = \text{sigm}(f(x)) = 1 / (1 + \exp(-a_0 - a_1 x_1 - a_2 x_2 - \dots))$$

$$\begin{aligned}
\frac{\partial E}{\partial a_0} &= - \sum_{i=1}^n \left(\frac{y^i}{h(x^i)} + \frac{1-y^i}{1-h(x^i)} \right) \frac{\partial h(x^i)}{\partial a_0} \\
&= - \sum_{i=1}^n \left(\frac{y^i h(x^i) (1-h(x^i))}{h(x^i)} + \frac{(1-y^i) h(x^i) (1-h(x^i))}{1-h(x^i)} \right) \frac{\partial f(x^i)}{\partial a_0} \\
&= - \sum_{i=1}^n \left(\frac{y^i h(x^i) (1-h(x^i))}{h(x^i)} + \frac{(1-y^i) h(x^i) (1-h(x^i))}{1-h(x^i)} \right) * 1 \\
&= - \sum_{i=1}^n \left(\frac{y^i h(x^i) (1-h(x^i))^2 + (1-y^i) h^2(x^i) (1-h(x^i))}{h(x^i) (1-h(x^i))} \right) \\
&= - \sum_{i=1}^n \left(\frac{h(x^i) (1-h(x^i)) [y^i * (1-h(x^i)) + (1-y^i) h(x^i)]}{h(x^i) (1-h(x^i))} \right) \\
&= - \sum_{i=1}^n ([y^i * (1-h(x^i)) + (1-y^i) h(x^i)]) = - \sum_{i=1}^n (y^i - h(x^i)) \\
&= \sum_{i=1}^n (h(x^i) - y^i)
\end{aligned}$$

Similar

$$\begin{aligned}
\frac{\partial E}{\partial a_1} &= \sum_{i=1}^n (h(x^i) - y^i) x_1^i \\
\frac{\partial E}{\partial a_2} &= \sum_{i=1}^n (h(x^i) - y^i) x_2^i
\end{aligned}$$

Functia de cost E este convexa, deci putem sa ii gasim punctul de optim cu metoda gradientului: pornim cu coeficienti a_0, a_1, a_2 random si ii imbunatam pe baza formulei

$$a_i = a_i - \text{learninRate} * \frac{\partial E}{\partial a_i}$$

1. scalarea lui f la intervalul (0,1) - se poate cu ajutorul unei functii sigmoid $\text{sigmoid}(z) = 1 / (1 + \exp(0 - z))$
2. discretizarea intervalului
  - a. pt clasificare binara (2 etichete) fixarea unui prag (De ex Theta = 0.5) astfel încât $f(x)$ sub Theta va însemna eticheta 1, iar $f(x)$ peste prag va însemna eticheta 2
  - b. pt clasificare cu mai multe clase se pot fixa mai multe praguri (nr de praguri = nr de clase - 1)

3. Exemplu de problema

Enunt

Se cunosc următoarele n ($n = 5$) informații aferente unei anumite perioade de timp: numărul de minute însorite dintr-o zi, nr de meciuri dintr-o zi și cantitatea de bere consumată pe o terasă.

Nr exemplu	Nr ore însorite (x_1)	Nr meciuri	Nr beri (Y)
i = 1	120	2	Mica
i = 2	180	1	Mica
i = 3	300	4	Mare
i = 4	420	6	Mare
i = 5	540	5	Mare

Să se aproximeze (folosind un model liniar multiplu) câte beri se vor consuma într-o zi cu 240 minute însorite și 3 meciuri.

Rezolvare:

1. Normalizarea datelor

$$\text{valNormalizată} = \frac{\text{val} - \text{medie}}{\text{deviația standard}} \quad (1)$$

Medie = suma valorilor / nr de valori

Deviația¹ = sqrt (suma patratelor diferentelor (valoare - medie) / (nr valori - 1))

Nr exemplu	Nr ore însorite (x_1)	Nr meciuri (x_2)	Nr beri (Y)
i = 1	120	2	Mica
i = 2	180	1	Mica
i = 3	300	4	Mare
i = 4	420	6	Mare
i = 5	540	5	Mare
Media	312	5.6	
Deviația	171.81	2.07	

Media $x_1 = (120 + 180 + 300 + 420 + 540) / 5 = 312$

Media $x_2 = (2 + 1 + 4 + 6 + 5) / 5 = 3.6$

Deviația $x_1 = \text{sqrt}(((120 - 312)^2 + (180 - 312)^2 + (300 - 312)^2 + (420 - 312)^2 + (540 - 312)^2) / (5 - 1)) = 171.81$

Deviația $x_2 = \text{sqrt}((2 - 3.6)^2 + (1 - 3.6)^2 + (4 - 3.6)^2 + (6 - 3.6)^2 + (5 - 3.6)^2) / (5 - 1) = 2.07$

Valorile normalizate

X1 pt i=1 : $(120 - 312) / 171.81 = -1.11$

Nr exemplu	Nr ore însorite (x_1)	Nr meciuri (x_2)	Nr beri (Y)
------------	---------------------------	----------------------	-------------

¹ la nivel de eșantion (de aceea e cu $n - 1$ la numitor)

i = 1	-1.11749	-0.77159	Mica
i = 2	-0.76827	-1.25383	Mica
i = 3	-0.06984	0.192897	Mare
i = 4	0.628587	1.157383	Mare
i = 5	1.327018	0.67514	Mare

2. Se identifică dreapta $Y = a_0 + a_1 x_1 + a_2 x_2$ (trebuie calculați coeficienții a) folosind metoda gradientului.

$$a_j = a_j - \text{learninRate} * \sum_{i=1}^n \left(\frac{1}{1 + e^{-(a_0 + a_1 x_1^i + a_2 x_2^i)}} - y^i \right) * x_j^i$$

```

from sklearn import linear_model
from random import random
import numpy as np
import math

def prediction(example, coef):
    s = 0.0
    for i in range(0, len(example)):
        s += coef[i] * example[i]
    return s

def sigmoidFunction(z):
    return 1.0 / (1.0 + math.exp(0.0 - z))

def cost_function(input, output, coef):
    noData = len(input)
    totalCost = 0.0
    for i in range(len(input)):
        example = input[i]
        predictedValue = sigmoidFunction(prediction(example, coef))
        reallabel = output[i]
        class1_cost = reallabel * math.log(predictedValue)
        class2_cost = (1 - reallabel) * math.log(1 - predictedValue)
        crtCost = - class1_cost - class2_cost
        totalCost += crtCost
    return totalCost / noData

def updateCoefs(input, output, coef, learningRate):
    noData = len(input)
    predictedValues = []
    reallabels = []
    for j in range(noData):
        crtExample = input[j]
        predictedValues.append(sigmoidFunction(prediction(crtExample, coef)))
        reallabels.append(output[j])
    for i in range(len(coef)):
        gradient = 0.0
        for j in range(noData):
            crtExample = input[j]
            gradient = gradient + crtExample[i] * (predictedValues[j] - reallabels[j])
        coef[i] = coef[i] - gradient * learningRate
    return coef

def train(input, output, learningRate, noIter):
    coef = [random() for i in range(len(input[0]))]
    costs = []
    for it in range(noIter):
        coef = updateCoefs(input, output, coef, learningRate)
        crtCost = cost_function(input, output, coef)
        costs.append(crtCost)

```

```
    return costs, coef

def test(input, coef):
    predictedLabels = []
    for i in range(len(input)):
        predictedValue = sigmoidFunction(prediction(input[i], coef))
        if (predictedValue >= 0.5):
            predictedLabels.append(1)
        else:
            predictedLabels.append(0)
    return predictedLabels

def accuracy(computedLabels, realLabels):
    noMatches = 0
    for i in range(len(computedLabels)):
        if (computedLabels[i] == realLabels[i]):
            noMatches += 1
    return noMatches / len(computedLabels)

def myLogisticRegression(input, output, learningRate, noIter):
    costs, coefficients = train(input, output, learningRate, noIter)
    computedLabels = test(input, coefficients)
    acc = accuracy(computedLabels, output)
    return acc

def SGDLogisticTool(x, y, learningRate, noEpoch):
    logreg = linear_model.LogisticRegression()
    logreg.max_iter = noEpoch
    logreg.fit(x, y)
    correct = sum(y == logreg.predict(x))
    return correct / len(x)

def testLogisticSGD():
    input = [[-1.117488473, -0.771588515], [-0.768273325, -1.253831338], [-0.06984303,
0.192897129], [0.628587266, 1.157382773], [1.327017562, 0.675139951]]
    output = [1, 0, 1, 0, 1]
    print("tool acc = ", SGDLogisticTool(input, output, 0.001, 4))
    print("my acc = ", myLogisticRegression(input, output, 0.001, 4))

testLogisticSGD()
```